

Lo Somatenent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Divendres 21 de Janer de 1898

Núm. 3.455

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	1 Ptas.
6 mesos.	5 Ptas.
1 any.	10 Ptas.

En provincias trimestre.
Extranjer y Ultramar.
Anuncios, a preus convencionales.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofre, carrer Junquera, 6.
No's retornaran los originals encara que no's publicuina.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

MALALTÍAS DELS ULLS

L' oculista de Terragona, **D. J. MIRÓ** accedint gustós á las peticions de sos numerosos clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 a 5 de la tarde. Consulta: Arrabal Santa Anna, número 1, pis primer, cantonada el carrer Monterols.
Los demás dias en son gabinet de TARRAGONA, de 10 á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde.

ACADEMIA DE TALL

per a Senyoras y Senyoretas

baix la advocació de Nostra Senyora del Carme

DIRIGIDA PER LAS

SRTAS. ANDREU Germanas

Carrer de la Mar, 30-2.-Reus.

Las Directoras d' aquesta Academia tenen lo gust de participar á las familias que desde 1 de Janer del corrent any, queda de non obert lo curs de TALL, CONFECCIÓ Y MONTURA de tota classe de prendas de vestir, tant en roba blanca com de color, ab l' esmero y pulcritud que tenen acreditats.
Ensenyansa perfecta y rápida y al alcanse de las inteligencias mes limitadas, gracias á lo senzillés de nostre sistema.

Tos Desapareix rapidament usant lo Tos XEROP SERRA

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

Tos FARMACIA SERRA. Oberta tota la nit. Tos

SE TROBAN EN VENTA

- 1.ª Una casa situada en aquesta ciutat carrer Santa Anna número nou, composta de baixos ab tenda, entressuelo y tres pisos, per preu de 16.700 ptas.
 - 2.ª Altre casa lindant ab la anterior, situada en aquesta ciutat, en lo mateix carrer de Santa Anna, cantonada á la de Martí Napolità, (a) del Cañis, en lo qual te'l número hñ, de baixes, entressuelo y dos pisos, per preu de 18.400 ptas.
 - 3.ª Altre casa, situada en aquesta ciutat, carrer Martí Napolità, (a) del Cañis, número tres, que's compon de planta baixa en ahont existeix una calmarra ó premsa d' oli, y dos pisos de moderna construcció, per preu de 14.600 ptas.
- Pera més detalls, D.ª Raimunda Cavallé, e-posa de D. Joseph Meisenny ó son Procurador D. Pau Borràs.

SECCIÓ DOCTRINAL

Contribució Industrial

Lo SOMATENENT, en distintes épocas y en virtut de las circunstancias que l' han obligat á parlar d' aquest assumpto, ha onejat sempre la bandera de moralitat, conseguint, segons mas noticias, verdaders triomfs en

la Administració de Contribucions de la provincia ahont hi ha trobat quefes gelosos de son bon nom y oficials que han demostrat ser aptes pera 'ls cárrechs que ocupavan.

Comenso per regoneixer aquest fet perque alguns dels empleats d' aquella época continuan prestant los seus serveys á la Administració y pera que's vegi que no entra en mon anim lo mortificar á ningú, com tampoch tinch format un judici a priori, de lo que penso ocupar-me pera la seva correcció.

Se tracta que, segons noticias que he rebut de molt bones fonts, fa uns quants dias que en la Secretaria Municipal d' aquesta ciutat se van rebent oficios firmats indistintament per lo Sr. Tesorer y Administrador d' Hisenda, demanant á l' Alcaldia datos d' industrials que ni sisquera viuhen en nostra població y altres que se guixen explotan petitas industrias.

Fins aquí res hi tenim que dir, al contrari, tant lo Sr. Tesorer com lo Sr. Administrador compleixen ab lo seu deber ja que la seva missió es vetllar per los interessos del Estat espanyol que 'ls te empleats: mes si tenim en compte, que 'ls mentats oficios, se refereixen á industrias que s' exercian en anys economichs atrasats la cuestión pren un nou caràcter y en aquest hi ha molt que censurar.

Primerament, hem de fer constar que la Administració ha tingut á la seva ma medis pera per si mateixa procurarse 'ls datos que avuy solicita, ja que d' aquella fetxa ensa mes d' una visita per los inspectors administratius s' ha practicat en los establiments d' aquesta ciutat y segurament que la Administració ha aprobat los expedients de fallits que li ha presentat la Agencia executiva en los que s' hi continuava los noms dels industrials per qui ara pregunta.

Y en segon lloch trobem extrany que tolas las iniciativas de la Delegació d' Hisenda, comprenenthi las distintas oficinas ab que's divideix, se malgastin no mes en amohinar y perjudicar á aquesta classe industrial tan sufrerta avuy dia en que, en virtut de la crissis tots los negocis van malament y que s' escapi á la clara intuició dels respectius quefes de cada departament la culpa que pot cabre á sos sbordinats en las deficiencias que's notan y descubriren, que deficiencias han de ser, desde 'l moment que's tracta d' indagar la existencia d' industrials que fa mes de tres anys que no exerceixen ni viuhen en aquesta ciutat.

Ab aquets procediments se consegueix lo que per ara no cal dir; se consegueix excitar als industrials y's consegueix que aquets no pugan formarse molt bon concepte dels Inspectors que han practicat las visitas y dels que en lo successiu poden practicarlas.

A la consideració del Sr. Brañes, digne Delegat d' Hisenda de la provincia y á la dels Srs. Igual y Tello, Tesorer y Administrador respectivamen, deixo aquestas observacions y d'ells los hi estimaria m' ilustressin á que's deuhen los recents oficios, pera que, al tornar un altre dia sobre 'l mateix assumpto, no tinga necessitat de ferho ab lo vigent Reglament á la ma.

GUILLERM DE MONCADA.

La «Terra Baixa» á Paris

La premsa de Paris s' ha ocupat del drama de nostre estimat amic en Angel Guimerá ab motiu de sa primera representació en llengua francesa en lo teatre d' audicions que té 'l local en «La Bonidière» il Son molts los elogis que s' han tributat al autor de ila obra y á son traductor M. A. Gelé Bertel á qui es deu-

Vinyas Americanas

Marcial Ombrás (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbets y estacas en venta, per milions.—Preus reduhits y autentificat garantizada.—Cinch milions d' estacas, y un milió de barbets.

Lo Cirurjiá Dentista

DOCTOR JORDAN

participa á sos numerosos clients y al públich en general haver trasladat son "Gabinet Odontológico" á la mateixa Plassa de Prim, 2, principal, al costat del Gran Café de Paris (casa Suqué).

Consulta gratis pera 'ls pobres que acreditin serho.

tra la nostra literatura d' aquest esteno que la ha donada a conèixer en aquell gran centre intel·lectual. En la impossibilitat de copiar en aquestes columnes les ressenyas llargues y entusiastes publicades en la premsa parisenca y en diaris tan coneguts com «Le Figaro», «Le Temps», «La Libre Parole», «L' Intransigeant», «Gil Blas» y altres, traduhirém tant sols la revista escrita per lo respectable y autoritat crítich francés M. Francisque Sarcey en «Le Temps». Tota ella respira entusiasme y sorpresa; aqúeste última la atribuhim, y ja ho confessa Sarcey mateix, a lo poch conèixer-dors que son a França de tot lo nostre. Ab aixó queda explicada alguna inexactitut de fet, vgr., las costums feudals de Catalunya, que l' curios lector trovará en aquesta ressenya.

Diu aixís: «Al teatre d' Audicions, Mlle. Magueras, la directora de la institució, nos ha fet conèixer un drama catalá en tres actes, «Terre basse» (Terra baixa) de M. Angel Guimerá, traduhit per M. Bertal.

M. Bertal ha vingut ell mateix pera donarnos en una curta y substancial conferencia los detos que ns eran necessaria pera conèixer lo sentit de la obra. No s' ha de confondre l' catalá ab l' espanyol. La llengua catalana no es pas un patois; es una llengua apta que ls catalans guardan en tota puresa ab un cuydado gelós y que, lluny de ser perjudicada per la llengua castellana, tendeix al contrari a sortir vencedora en las impositcions que li venen de part d' aquesta. Sa expansió la deu a alguns escriptors de primer ordre, y un dels més célebres es precisament M. Angel Guimerá, autor de varias obras dramáticas, algunas de las que han sigut traduhidas al castellá y s' representan en lo teatre de Madrid. Aixó es lo que ns ha fet saber M. Bertal, donchs a París no estém gayre al corrent de la literatura dels Pirineus enllá.

«Terra baixa» no es una obra que s' hagi de passar per alt ni molt menes. Es un bon xich violenta pera l' nostre gust francés, més conté una hermosíssima escena d' una alta concepció y d' una execució superior. Diré del drama tant sols alló que serveix pera explicar aquesta escena, qu' es per mi tota la obra.

En Sebastia, un senyor rich, posseheix una gran hisenda, meytat al plá y meytat a montanya, terra alta y terra baixa. Per lo que sembla, en aquell país lo senyor es amo absolut de vides y d' hisendas; sos vassalls son com una mena d' esclaus y pot disposar, segons li sembli, de sa fortuna, de son honor y de sa vida. Aquesta particularitat que xoca bastant ab las nostras idees y costums, no calia que fos explicada per l' autor catalá, escrivint pera ls catalans. A nosaltres nos costa d' admetre aquest detall de civilizació primitiva sobre l' que reposa tota la acció.

En Sebastia s' ha fixat en una noya molt agraciada anomenada Marta y s' hi ha amistanat. Ell acaba de comprometre sa fortuna en los negocis y té necessitat de casarse ab una púbilla rica pera sortir d' aquella

situació. No s' espantal se casará sense deixar a la Marta. Mes com la sogre exigeix las cosas claras, se proposa casar a la Marta ab un home intells y tantsementona, que sols sera marit de nom.

Per aquest arrech ha triat un pastor de las terras altas, un brau minyó, fort y de génit, Manelich, que altá dalt de sa montanya lluyta cos a cos ab los llops y ls escanya. Ell se guarda prou d' explicar al Manelich sas relacions ab la Marta, mes per altra banda assegura a aquesta que tot li ha dit y que l' pastor ha acceptat la combiació. Marta sent una gran antipatia per aquest pobre diable que la accepta aixís degradada per complaure al amo.

Marta li ha agafat horror; més se resigna y s' resol a no ferse ab lo senyor que li ha fet aquest escarni ni ab l' espós que ha consentit aquesta venda. Mes Manelich no ho estava de previngut; ell creu casarse ab una noya ignocenta, qu' ell adora en secret ja fa temps, per haverla vist a montanya quan ella anava a visitar los remats.

Manelich queda admirat, aterrat, furios, quan la seva muller li senyala ab lo dit la cambra que li han reservat per ell, sol; lo senyor ha volgut que Marta fos ab ell aquella nit, lo dret del senyor! Ella no s' hi avindrà ab tot aixó; no anirà ni ab l' un ni ab l' altre. Mes per qué? se pregunta Manelich, anima candorosa y pura, que no comprén res de lo que passa.

Ella per altra part queda sorpresa al veure la actitud del seu marit. Es a dir qu' ell no sabia res? Y provoca una explicació. Alashoras se convenç de que aquest escanyo-llops la adora ingenuament, sincerament, qu' ell la creu casta, y que de segur la matará si la fa saber la baixa intigra en que li han fet jugar tan trist paper. Y alashoras....

Alashoras vé la gran escena, una escena absolutament nova, que jo sápigam.

Marta ha recobrat son esperit després d' aquest descobriment. Ella s' mira al seu marit: qué es fort! qué es hermós! quins ulls de cell! y ella no es digna de ser seva! no, ja no es digna! «Si ell pogués flagellar-me, ferirme, matarme! jo expiaria la meva falta! ell m' estimaria, encara que fos sols un moment».

FRANCISQUE SARCEY.

(Acabard.)

Sessió del Ajuntament

En l' extracte de la sessió del Ajuntament que publicarem en la edició d'ahir feyem constar que per falta d' espay no podiam ocupar-nos de las discusiones e incidents que alguns assumptos donaren lloch.

Foren aquests, l' aprobació d' un compte del Sr. Montserrat, la proposició del Sr. Pellejá de nombrar fontaner a favor de Joseph Cavallé y unas paraules del Sr. Vergés aludint d' una manera molt personal a un senyor regidor.

Iniciá en lo primer assumpto l' incident lo senyor Nougués qui, sense perjudici de que s' aprobes aquell compte, demaná que s' acordés haver vist ab disgust

lo gasto fet per lo Sr. Alcalde en la festa de Sant Pere, del any passat, donchs entenía que un Ajuntament que no podia pagar als seus empleats tampoch havia de gastarse en dolsos una quantitat tan crescoda.

Lo Sr. President observá al Sr. Nougués que no li semblava oportuna sa proposició puig—digué—lo reterit gasto sens duple que l' havia acordat l' Ajuntament anterior com tots los anys.

Lo Sr. Jordana abunda en las idees del Sr. Nougués, fent la aclaració de que lo gasto a que s' referia l' compte lo va acordar l' Ajuntament anterior, del que també n' formava part, pero que ell no podia esperar que resultés tant crescut.

Lo Sr. Font y de Rubinat intervingué en la discussió manifestant que trobava inoportuna y que venían a deshora las declaraciones del senyors regidors que l' havian prescedit en l' ús de la paraula, permetentse cridar la atenció del Sr. Alcalde pera que en la discussió no s' fugís del assumpto que la motivava diguant en altres assumptos que resultavan més a deshora que la mateixa discussió.

Declará, sense saber a qui defensava, que la quantitat a que pujava l' compte objecte de discussió no era crescoda; ategí que l' Ajuntament d' una ciutat com Reus, es indispensable que fassi gastos de representació y que no ls pot eludir; y—digué—l' Ajuntament que representa al poble de Reus, aquell dia li semblá que havia d' acordar lo gasto que a la seva dignitat requería ja que es una de las pocas cosas que li ha quedat.

Lo Sr. Jordana aquell dia representava una minoria, avuy no ho sé perque encara no ha recaygut votació a la proposició del senyor Nougués.

Y acabá fent present que desde l' moment que l' compte venía ara a la aprobació no resulta tampoch que s' fés un gasto sense pagar als empleats ja que aquets han vingut cobrant y l' industrial no.

Replicaren insistint en lo mateix los senyors Nougués y Jordana als que s' hi adherí lo senyor Vergés, observant aquest que l' compte no venía ab lo Vto. Bno. del president de la secció.

Demanat per lo senyor President, lo senyor Nougués dictá la seva proposició y preguntat per lo primer si s' prenía en consideració s' hi oposá l' senyor Navás convenent de que no procedía.

Lo senyor Casagualda com a individu del Ajuntament anterior apesar de que no assistí a la sessió en que s' acordá aquell gasto, en defensa de sos companys y en la propia s' oposá també a que s' prengués en consideració la proposició perque no la trobava prou desgrasa ja que contenía una censura pera aquell Ajuntament que en us de son dret acordá lo gasto y per lo tant demaná que l' senyor Alcalde declarés que no hi havia lloch a deliberar sobre aquest assumpto.

Lo senyor Nougués s' apressará en vista de las ultimas paraules del senyor Casagualda a retirar la proposició, declarant que era molt natural sortir venent com a representant d' una minoria y que no s' retirava del saló perque suposava que apesar de tractarlo l' senyor Casagualda de que tenía poch decoro, no pretendía que s' anés.

Replicá l' senyor Casagualda que ell havia dit que no trobava prou decorós que s' discutissin actes de personas que no s' podían trobar al saló en virtut d' haver cessat en son càrrech.

Y acabá l' incident declarant lo senyor Alcalde que de tot lo que s' havia parlat res constaria en acta.

Aplech de treballs regionalistas

DISCURS

Legit per lo president de la Lliga de Catalunya, don Pere Adaperó en la sessió inaugural d' aquest any

sats, que aixó no ns amohina gayre. Y la desfarem sense sanch, perque la obra de la centralisació ha donat tot lo que podia donar, miserias y llágrimas, y no tindrem més treball que seguir predicant un dia y altre, al camp y a las ciutats, richs y als pobres; sempre ab idea radical, sempre sencera; sense aclaracions que la esfosqueixin; sense acotacions que li fassin perdre forsas; sense companyias perillosas; sense acudir a cert esqué que fora l' nostre desprestigi; anant—si algun cop hi hem d' anar—de dret a las eleccions legislativas. No pujem a un tamboret que fariam poca fressa. Si volém que ns sentin de lluny, enfilem nos a una trona.

Pocas son las atribucions que ls hi quedan avuy als Municipis. Cobradors de consums pel govern, reclutadors de soldats pels quartels, y tenedors de libres de la gran farsa representativa, ni dels seus diners poden disposar ab llibertat, havent de demanar permis a Madrid per cualsevol cosa. Tindrà tant de crédito com vulgui un Ajuntament, que si l' ministre li diu que nó, ni podrá contractar un empréstit per afixcar un hospital. Avuy li imposan un enginyer del cuerpo per suposat; demá, ab la excusa de que te de ser del cuerpo, li exigiran que pagui l' sou d' un castellá que li catalogui y ordeni ls documents del seu arxiu escrits tots en llengua catalana que aquell no entén ni vol enten-

dre; un altre dia farán a Madrid un cuerpo d' escribes, y com que ls d' aqui no n' serán, tindrán d' anar fora. Lo mestre y la mestra, que es cas de que seguixi tenitlos al seu gust eixits de la Normal de Barcelona! Tenen d' haverse tornat sabis a Madrid, y com los que cursan aquesta pobrete carrera no tenen diners pera anársenhi, per carambola tindrán de ser de Madrid mateix, del ronyó de Castilla, ab un castellá de confiança, no d' aquest castellá de provincias que fa riure. Un bon accent castellá es lo que demá farà bullir l' olla d' aquells nons y nonas destinats a anar a vapor, a treballar la terra, a posarse darrera d' un taulell. Y si ab los deixebles no s' hi entén no hi vol dir res; tampoch s' hi entendrán ab los arcaldes los secretaris d' Ajuntament que d' aqui un parell d' anys també tindrán de sortir del Cuerpo corresponent que, no cal dirho, s' instituhirá a Madrid, y n' serán catedráticos, a ratos perduts, uns senyors que a ratos guanyats farán de governadors civils. No sé si m' es Val la pena d' anar a la aranya estira cabells pera plics.

Per guanyar alguns regidors en las grans capitals y en las vilas, sobretot quan los desgraçats que sortissen se n' haurien de dur la part proporcional de la mala anomenada? No es un bany-riquer lo que s' menja l' arbre: no li tornarem la vida xafantlo dins del cau que s' ha obert a la soca, que la soca y las branca y las fullas es tot una menjansa y no quedá més remey que la destrá, y llensar al foch la llenya: al foch que tot ho purifica.

Es de necessitat que l' volquém. No pot seguir lo desbaratament nacional y social que avuy regna. Com la tasca del absolutisme ha sigut congris odís y em-

pobrir lo país, y la pobresa no la han poguda estendre d' un igual per totas las regions d' Espanya, las més perdudas son las que menes nos poden veure, y no cal refiarse per un demá de sos mercats si no ls hi podém vendre las manufacturas en condicions de pago infinitament millors que las grans casas de comissió extrangeras. La soldadura moral ni la soldadura d' interessos no s' ha fet ni d' ells ab nosaltres ni de nosaltres ab ells. Som l' oli y l' aygua. Molt hauria costat agermanar un lleonés ó un andalús ab un catalá, fins si no s' hagués treballat per engrunyirlos. Calcúlis com estarem avuy després de sigles en que no s' fa més que contraposar interessos y sembrar rancúnias. Y lo que ls altres, ho han fet modernament los governs llensant las unas classes socials contra las altres, també pera usufructar ells las ventatjas que la debilitat de totas las hi dona. No han fet res pera aturar aquest éxodo dels infelissos aragonesos cap a Barcelona; dels infelissos gallegos cap a Madrid. No s' han cuydat d' aturarlos en sas terras ab paternals disposicions que ls hi permetessin viure. Al contrari, que ls agrada omplir de pobres las ciutats industrials y de criats la capital de la nació. D' aquells, perque l' socialisme hi fassi presa y ab ell se debiliti l' poder del diner dels fabricants; d' aquestos perque allá ahont tothom fa de senyor sempre n' fan falta y no ofereixen cap perill social propet d' alló hont viu la Reyna y l' batallons hi son per dotzenas y ls generals a centenars. Las grans crissis perque ha atravesat Barcelona, la que encara está atravesant Manresa, no han trobat may un bras de ferro que las encarrilés. Han trobat amigables componedors que no eran amichs ni dels uns ni dels altres, y que si per alguna cosa serviren tou

L'altre incident lo motivá l' haver posat en co-neixement del Ajuntament lo senyor Font de Rubinat, en sa qualitat de President de la secció de Foment, que havia fet renúncia del càrrec de tinent de l'empleat que l' desempeñava, y proposar lo senyor Pallejà pera dit càrrec.

Lo senyor Jordana digué que li estranyava que la secció de Foment no s' hagués ocupat d' aquest assumpte y proposá que passés a la secció a lo que s' hi oposá lo senyor Pallejà.

Lo Sr. Font de Rubinat contestá al Sr. Jordana di-hent que no venia obligat lo president de la secció a posar en coneixement dels individus aquell assumpte, desde l' moment que les seccions únicament son Consellers del Ajuntament; en tot cas hauria sigut una atenció que l' president podria tenirli.

Lo Sr. Jordana replicá en termes no molt correctes, dihent que la minoria estava ja acostumada a las des- atencions de la majoria.

Lo Sr. Font de Rubinat replicá que está cansat de tolerar las impertinencias de la minoria no sols en las sessions del Ajuntament sino també en las de las co- mmissions, es la majoria, y s' estranyá de la forma presa per lo Sr. Jordana, repetint que las seccions no poden fer res sense la previa autorisació del Ajuntament.

Intervé en la discussió lo Sr. Nougés tractant de desvirtuar las afirmacions del Sr. Font de Rubinat, y al efecte citá que en la mateixa sessió s' acabava d' aprobar un dictamen de la secció de Consums propo- sant varis nomenaments d' empleats.

Lo Sr. Font de Rubinat recorda sas paraulas an- teriors de que las seccions de Foment y Consums están autorisades per l' Ajuntament pera que dictaminin la primera sobre las sollicituds pera emprendre obras y la segona pera nomenaments, y per lo tant, afegeix, la aprobació d' aquell dictamen no desfá las mevas asse- veracions.

Torna l' Sr. Jordana a explicar perque s' oposa al nomenament, fugint de la proposició objecte de la discussió, per lo que es cridat a l' ordre per lo Sr. Al- calde y per fi s' aproba lo nomenament de Joseph Ca- vallé.

Y l' darrer incident lo provocá l' Sr. Vergés tractant un assumpte que s' considerá que havia de ferse en sessió secreta.

Anava a suspendres, quan lo Sr. Font de Rubinat observá que pera ser menos molestós al públich se po- dia seguir tractant dels assumptes pendents, com aixís se feu, deixantlo pera l' últim.

En resum: aquets tres incidents feren que la sessió s' acabés a dos quarts de deu de la nit, que a nosaltres, los revisters, nos retinguessin a la tribuna de la premsa sense haver sopat, y que servíssim malament als lectors.

Extractats fidelment no volém posarhi cap comenta-

ri de oullita propia; que se l' fesi qui nos llegeixi y éll mateix senyali les planas.

CRÓNICA

Ahir morí en aquesta ciutat la Sra. D. María Rosa Molas Barceló cariayosa esposa de nostre particular amic D. Batista Capdevila.

Son enterro que tindrà lloch aquest matí a tres quarts de nou, segurament resultarà una manifestació de dol tributada al desconsolat marit per la pèrdua que experimenta, donchs ab son franch caràcter s' ha con- quistat en nostra ciutat generals simpatías.

En la tercera plana publicuem l' esquela mortuoria ahont nostres lectors s' enterarán que seguidament del enterro se verificarán solemnes funerals pera l' etern descans del ànima de la difunta.

Enviém a nostre particular amic senyor Capdevi- la y familia lo testimoni de nostre més sentit pesam.

A la representació de la hermosa producció del malagnanyat Felin y Codina, «María del Carmen», que tingué lloch ahir en lo Teatre Fortuny hi assistí més que regular concurrència.

Un dels alicients que motivaren lo que l' teatre estés tan concorregut, fou la rebaixa que la empresa tingué a lo ter, moguda segurament per la actitud que una part del abono prengué, desabonantse y retreyent- se d' assistir a nostre colissen.

Son en extrém alarmants las noticias que s' reben de Fransa referent a las manifestacions promogudas a causa del célebre procés Dreyfús.

En totas las ciutats de Fransa y principalment a París, s' han efectuat tumultuosas manifestacions que han acabat d' una manera sangrenta, en contra la ras- sa jueva, que es a la que perteneix lo ex-capità Drey- fús.

La cuestió anti-semita, barrejada ab la social, sem- ble que preparan grans trastorns a la yehina nació.

Lo conegut escriptor regionalista en Joan Brú y Santolemeu, ha comensat a publicar en la «Revista Gal- lega» una suscita historia de la literatura catalana.

En lo primer article, que es l' únic fins ara pu- blicat, historia lleugerament las primeras personalitats que aparegueren al camp de las nostras lletres, tal com Balaguer, Pelay Briz y Rubió y Ortis.

Nostra enhorabona a l' historiador per haverse em- pres tal treball.

Van arribant las mellors noticias de Cuba.

Ja se sab que l' subjecte que dispará un tiro contra lo governador civil de Santa Clara, es un empleat del

hospital militar encausat per motiu de defraudacions. Aixís, aixís está bé; que aquets lladres de levita se vegin posant al terrenu que ls correspon: arma als dits y dinera a la vida!

La tela més vista del dia es la rica HOLLANDA DE COTO LA DOLORES recent fabricada pera la casa PORTA.

PESSAS DE 20 METRES, DEU PESSETAS.—En- vío de mostrars franch de port a volta de correu.

Liansol Inglés.—Casa Porta.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Fructós. Sant de demá.—Sant Vicens.

ANUNIS PARTICULARS

ALS HERNIATS

(Trencats)

Constitueix una gran equivocació la que sufrixen la majoria dels herniats (TRENCAES) al creure que qual- sevol braguer comprat al etzar lo suficient pera retenir y fins curar las hernias, essent aquest error causa de molts complicacions funestas.

Per qui correspongui, no s' deuria permetre lo cinisme de certs mercaders d' ofici que ab major descaro s' titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las her- nias, sense cap títol que justifiqui sa competencia y no obstant tenen lo «desahogo» d' anunciar en los periodichs la curació radical de dita malaltia, quin mecanisme des- coneixen en absolut.

A LAS MARES

Avans de sacrificar a vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulteu ab vostre metje, ab segu- retat vos dirá que pera la curació de vostres petites, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y econó- mich, es lo bragueret de cauchouc ab ressort, testi- moniant ho aixís lo número ja important de criaturas cu- radas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátics, pera evitar lo carrega- ment d' espatllas.

Faixas hipogástricas, pera corregir la obes- sitat, dilatació y abuitament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirujá especialista en lo tractament de las hernias, ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausoles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

R&US.—PLASSA DE PRIM.—REUS

EN TARRAGONA: Visita tots los dimars de 10 a 12 de la tarde, carrer Coude de Rius (avans Hospital) número 5, primer, 1.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

del mejor SALAS

CURSOS DE IDIOMA FRANCÉS

Mr. Ch. Gougeard

D.ª María Rosa Molas Barceló

¡HA MORT!

Havent rebut los Sants Sagraments

E. P. D.

Sos desconsolats espós D. Batista Capdevila Cortés, fills Concepció, Joseph, Carme y Ro- sa, germá D. Joan Molas, germans polítichs, oncles, nebots, cosins y demés parents,

al participar a sos amichs y coneguts tan sensible pèrdua, los hi pregan lo tingan present en sas oracions y se serveixin assistir a la casa mortuoria, carrer de Seminaris, número 28, avuy divendres, a tres quarts de nou del matí, pera acompanyar lo cadáver a la Parroquial Iglesia de Sant Joan Batista (Providencia) y d' allí a la porta del Roser, ahont se despedirá l' dol, de lo que rebrán especial favor. Los funerals pera l' etern descans de sa ànima se celebrarán seguidament y en la propia Iglesia.

Reus 21 de Janer de 1898.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus a Barcelona

5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 4.ª, 2.ª y 1.ª
 8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Villanova)
 12:41 t. mercaderias, segunda y tercera
 1:57 t. correo (per Villanova)

De Barcelona a Reus

5:25 m. (per Vilafranca)
 9:46 m. (per Villanova)
 15:8 t. per id.

7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes)

De Reus a Mora

9:33 m. — 1:04 t. — 3:40 t. — 7:49 y 9:57 nit.

De Mora a Reus

4:21 m. — 8:00 m. — 12:05 t. — 6:04 t. — 7:36 n.

De Reus a Tarragona

8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona a Reus

7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

Biblioteca Regionalista

Libreria Regionalista, carrer de Jesús, 31

SECCIO CATALANA

- «Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.
- «Quadros», per Emili Vilanova, 2
- «La Didax», per Joseph Feliu y Codina, 2
- «Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2
- «Costums tipicas», per id., 2
- «Alcover», monografia, per id., 4
- «Poesias», per Manel Marinell, 4
- «Oda a Barcelona», per Jascinto Verdager, 4
- «Lo Pi de las tres branques», per id., 2
- «L. Aglenya», per Ramon Masferrer, 4
- «Cronica Piranenense», per J. Massó Torrents, 12
- «La Fada», per id., 4
- «Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2
- «Auant pel món», per Santiago Russinyol, 16
- «Les Croniques catalanes», per Gabriel Turell, 12
- «Obras catalanes», per Joseph Izart, 20
- «Poesias», de Joan Maragall, 8
- «Alades», per Emili Guanyabens, 8
- «Fructidors», drama, per Ignaci Iglesias, 8
- «Montalba», per Bosch de la Trinxeria, 12
- «Quan jo era noy», per A. de Riquer, 20

CURSOS DE IDIOMA FRANCÉS

dirigits per lo professor francès

Mr. Ch. Gougeard

Graduat en la Academia de Paris, individuo matriculat del Consulat general de Fransa, a Barcelona, condecorat a Fransa y a l'extranjer.

Pera 'ls que 's dedican al COMERS

Se fa un curs de Lluenga francesa y de pronunciació correcta y s'apren lo Francés en sis mesos, per medi de son método simplifícat, instructiu, sumament interessant y al alcans de totas las inteligencias.

Pera 'ls que cursin lo BATXILLERAT

Se donan lliçons particulars preparatorias als exámens del Institut de Reus, contestant en castellá las preguntas del primer curs y las del segon curs en un Francés correcte; seguint párrafo per párrafo l'ordre de sos respectivus programas; ab dos cursos tractats en un estíl concís y apoyats d'examples escullits. (Aquest curs de segon any s'anomena de «Práctica forçada» per ser parlat y escrit exclusivament en francès.)

Pera 'ls mateixos futurs batxillers que cursan la assignatura del Francés en l'Institut ó en cualsevol Colegi, a títul de EXTERNS

Se fan las correccions de sas llibretas d'apunts, ab explicacions complementarias, fins lo punt de que 's quedin completament enterats deis objectes tractats perque una gramática sens explicacions es un cos sense ánima.

Horas convencionales.--Preus limitats

Direcció: Arrabal Sant Pere, 1, segon -- Reus

NOTA.—Als senyorets gustosos de seguir un d'aquels tres cursos, s'aconsejla comprar avans, per UN RAL en la impremia de Carreras y Vila, arrabal baix Jesús 4, lo primer quadern del curs simplifícat e Gramática francesa para us dele espanyols per Mr. Ch. Gougeard y aixó para enterarse de son prefaci y formarse una idea de la claretat y concisión del text de sa obra.

Advertencia important: Dits cursos no exigeixen compra de llibres; pera seguir lo primer bastará comprar cada mes un quadern de m n método simplifícat, en casa dels citats impresors; per los cursos preparatorios als exámens de Institut de primer y segon any, basta la adquisició de sos programas correspondents que valen sols CUATRE RALS, en casa de son autor Sr. D. Lluís de Olazarría Lacalle, arrabal de Sant Pere, 15, tercer.

La Reus a Lleyda

8:40 m. — 5:23 t.

De Lleyda a Reus

5:50 m. — 3:50 t.

De Reus a Vimbodí

1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí a Reus

9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona a Valencia

9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia a Tarragona

11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIO DE CORREUS-REUS

Horas d'arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8:30 m.

SECCIO CATALANA

- «Música vella», per E. Doris y Bonaplata, 12
- «Figura y paisatge», per Narcís Oller, 12
- «Tascant per les Serres», per J. Pons y Mas, 12
- «Espectres», per Enrich Ibsen, 8
- Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatre Regionalista», a meytat de preu.
- «Cansons Catalanas», harmonizadas per Enrich Morera, han sortit: 2 rals.
- «Sant Ramon», 2 rals.
- «Planys», 2
- «El Macoudia», per Brunet y Bellel, 4

SECCIO CASTELLANA

- «España tal cual es», per Valentí Almirall, 4 rals.
- «Patria y Región», per Salvador Golob, 12
- «Un ensayo de Regionalismo», per Joan Masfó y Flaquer, 2

SECCIO GALLEGA

- «Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.
- Además están a la venda diferentes obras de celebrats iterats catalans, castellans y extranjeros.

De Barcelona (per Tarragona) 9:30 m.
 De id. directe 10:30 t.
 De id. id. 11:30 t.
 De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7:30 t.
 De Madrid y Zaragoza 2:30 n.
 De Lleyda y Huesca 7:30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 1 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de reforç a Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona a las 5:00 m.

Pera id. a las 2:00 t.

Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.

Pera id. id. id. (per idem) a las 2:00 t.

Pera Tarragona, directe a las 7:00 n.

Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y cas lineas a las 8:00 m.

Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura a las 1:00 t.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que 's deposita en los busson després de la sortida del correo de Madrid, se li donan sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Caramelos Pectorals del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tes, Catarros, etc., netejan de mucositats l'aparat respiratori tan sols presenten un al anarsen a dormir y altre a la matirada, composició inofensiva no conté medicament perillós.

DIPOSIT en Reus Farmacia de Serra Arrabal Santa Anna, 80. Preu de la capsa 6 rals.

